

Concept BP Leudal kernen, Z0

Geacht college,

Op 6 juli 2017 heeft u de Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN) gevraagd om advies uit te brengen in het kader van de Wet Ruimtelijke Ordening (hierna te noemen: Wro).

Dit advies wordt o.a. gegeven op basis van artikel 9 van het Besluit externe veiligheid transport, artikel 13 van het Besluit externe veiligheid inrichtingen en artikel 12 van het Besluit externe veiligheid buisleidingen.

Het betreft een advies in verband met het ontwerpbestemmingsplan van de gemeente Leudal om het bestemmingsplan 'Woonkernen Leudal 2017' te actualiseren. Het betreft een conserverend bestemmingsplan.

In de toelichting op het ontwerpbestemmingsplan is aangegeven welke risicobronnen in de omgeving van de woonkernen is gelegen. Het plangebied is gelegen binnen het invloedsgebied van de risicobronnen (buisleidingen, transportroutes en inrichtingen).

In de herziening van het bestemmingsplan worden geen ontwikkelingen mogelijk gemaakt die een significante invloed kunnen op de hoogte van het groepsrisico. Eventuele planologische ontwikkelingen zijn reeds in het vigerende bestemmingsplan opgenomen en hebben dan ook geen invloed op de hoogte van het groepsrisico. Het geactualiseerde bestemmingsplan wordt gezien als beheersplan voor het plangebied.

Binnen het plangebied is een aantal gebieden opgenomen waarvoor een wijzigingsbevoegdheid geldt om kwetsbare objecten (zoals woningbouw) mogelijk te maken. Aan de regels van de wijzigingsbevoegdheid is toegevoegd dat moet worden aangetoond dat externe veiligheidsrisico's aanvaardbaar worden geacht. Hiermee wordt het goed woon- en leefklimaat gerespecteerd.

Voor wat betreft het plasbrandaandachtsgebied zijn deze contouren opgenomen in het bestemmingsplan (de verbeelding).

Dit advies is gebaseerd op de bij het bestemmingsplan gevoegde toelichting.

Het advies is opgesteld door M. Geurts (Veiligheidsregio Limburg-Noord). Het conceptadvies is voorgelegd aan de heer P. Maessen van de gemeente Leudal.

Relevante aspecten

Bij dit bestemmingsplan zijn de volgende aspecten relevant:

Vanwege de activiteiten met gevaarlijke stoffen rondom het plangebied en in het plangebied kunnen incidenten ontstaan waarbij er effecten naar de omgeving ontstaan. Onderstaande scenario's ofwel gebeurtenissen kunnen plaatsvinden door de verschillende activiteiten met gevaarlijke stoffen.

Scenario's

De volgende scenario's zijn te onderscheiden:

1. Toxische wolk vanwege een lekkage dan wel incident. Het betreffende scenario geldt voor het transporteren van giftige (gasvormige) stoffen over de weg, spoor en water.
2. BLEVE vanwege het transporteren van brandbare (gasvormige) stoffen over de weg, spoor en water.
3. Fakkelfeitelijke brand vanwege een incident met een buisleiding voor het transport van aardgas.

Indien een dergelijk scenario zich voordoet zullen de hulpdiensten overgaan tot hulpverlening.

Onderstaand is een verkorte weergave van het handelingsperspectief dat van de hulpdiensten is te verwachten. Het een en ander is afhankelijk van de omvang van het incident.

Mogelijkheden hulpverlening

Toxische wolk

De eerste inzet van de brandweer bij een toxisch scenario zal zijn gericht het alarmeren van de personen in het benedenwinds gebied van het incident met als uitgangspunt; het schuilen en het redden van slachtoffers. Hierbij wordt opgemerkt dat de effectafstanden groot zijn en de gevolgen aanzienlijk. De effecten kunnen tot een afstand van enkele kilometers reiken. Dat wil zeggen dat er slachtoffers kunnen vallen op grote afstand van het incident.

Bleve

In geval van een incident met een insluitsysteem gevuld met een (gasvormige/vloeibaar gemaakt) brandbaar gas, is de inzet van de hulpdiensten gericht op het blussen van secundaire branden en het redden van slachtoffers. Hierbij wordt opgemerkt dat de effectafstanden groot zijn en de gevolgen aanzienlijk. De effecten kunnen tot een afstand van circa 350 meter reiken. Dat wil zeggen dat een dergelijk incident in de omgeving van kernen kunnen leiden tot aanzienlijke aantallen slachtoffers.

Fakkelbrand

In geval van een incident met een buisleiding met aardgas is de inzet van de hulpdiensten gericht op het blussen van secundaire branden en het redden van slachtoffers.

Bluswater

Op een groot aantal plaatsen in het plangebied is voldoende bluswatercapaciteit aanwezig voor het blussen van normale en secundaire branden. Daarnaast is er binnen het plangebied op een aantal plaatsen een secundaire en tertiaire bluswatervoorziening aanwezig (bijvoorbeeld, open water). Momenteel overweegt de gemeente een analyse uit te voeren naar de dekingsgraad van het bluswater.

Geadviseerd wordt bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in verband met de bouw van objecten te toetsen aan het modelbeleid bluswater en bereikbaarheid.

Bereikbaarheid

Het plangebied is vanuit meerdere zijden benaderbaar. De bereikbaarheid van het plangebied is hiermee gegarandeerd.

Bereikbaarheid percelen

Indien er echter nieuwe ontwikkelingen of uitbreidingen worden gerealiseerd binnen het plangebied dient rekening te worden gehouden met de bereikbaarheid van de percelen.

Zelfredzaamheid

In geval van een calamiteit met een toxische stof zullen de aanwezige personen in eerste instantie worden gewaarschuwd met de instructie schuilen waarbij het advies luidt ramen en deuren gesloten houden en de ventilatie afschakelen.

Een groot deel van het plangebied is bij alarmeren gedekt via het waarschuwings- en alarmeringssysteem. Daar waar geen dekking van het WAS systeem is, wordt het niet opportuun geacht een WAS te realiseren. Het beleid van het Ministerie van Veiligheid en Justitie is met ingang van 1 januari 2018 het WAS uit te faseren. Dit betekent dat het WAS met ingang van deze datum niet meer gehandhaafd en onderhouden wordt door het

Ministerie van V&J. NL-Alert is een nieuw alarmmiddel van de overheid voor alarmering via de mobiele telefoon. Met NL-Alert kan de overheid gericht mensen met een tekstbericht informeren. NL-Alert is met name bedoeld voor noodsituaties. In het bericht staat wat er aan de hand is en wat men het beste kan doen. NL-alert kan ingezet worden als (aanvullend) alarmmiddel.

Nieuwe ontwikkelingen en uitbreidingen

Opgemerkt wordt dat er sprake is van een bestaande planologische situatie en bestaande bouw. Het eisen van aanvullende maatregelen is in de bestaande toestand niet opportuun en juridisch niet te borgen.

Indien er echter nieuwe ontwikkelingen of uitbreidingen worden gerealiseerd wordt geadviseerd rekening te houden met de bereikbaarheid van de verschillende panden, percelen door het vrijhouden van perceelgrenzen. Daarnaast is het raadzaam bij een toxisch scenario rekening te houden met centraal afschakelbare ventilatievoorzieningen in het gebied. Deze hebben echter geen ruimtelijke relevantie en zijn dan ook op basis van de Wro niet rechtstreeks afdwingbaar.

Advies

Geadviseerd wordt u het volgende:

Bij nieuwe ontwikkelingen of uitbreidingen de initiatiefnemer maatregelen te laten treffen zoals:

- Centraal afschakelbare mechanische ventilatie;
- Indien noodzakelijk dienen extra bluswatervoorzieningen. Pas de beleidsregels bereikbaarheid en bluswatervoorziening van VRLN toe. Wanneer een beoogde oplossing aan de beleidsregels voldoet, kunt u ervan uitgaan dat een goede bereikbaarheid voor de hulpdiensten en een adequate bluswatervoorziening gerealiseerd wordt.
- Ontvluchting van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen van de risicobron af te situeren (in sommige gebieden is dat ingewikkeld vanwege het feit dat aan twee zijden een risicobron is gelegen).
- Het toepassen van brandwerende materialen in verband met het voorkomen van secundaire branden door brandoverslag.
- Communiceer actief met de omwonenden in het plangebied over de risico's van de gevaarlijke stoffen. Geef daarbij aan wat omwonenden moeten doen bij een incident, namelijk vluchten van risicobron af. Dit bevordert de zelfredzaamheid van omwonenden. Dit advies geldt ook voor bedrijfshulpverleningsorganisaties.
- De veiligheidsregio vroegtijdig betrekken bij een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling binnen het plangebied.
- Geadviseerd wordt om in het bestemmingsplan op te nemen dat het oprichten van objecten voor verminderd zelfredzaamheden (zoals verpleeghuizen) niet is toegestaan binnen het invloedsgebied van een risicobron.

Deze maatregelen dragen zorg voor het verbeteren van de zelfredzaamheid en kan slachtoffers voorkomen bij incidenten met gevaarlijke stoffen.

In de regels van het bestemmingsplan ten aanzien van de wijzigingsbevoegdheid duidelijk weer te geven wanneer er in het kader van externe veiligheid een goed woon- en leefklimaat wordt gegarandeerd.

Conclusie

De Veiligheidsregio ziet geen bezwaar in het vaststellen van het voorgenomen bestemmingsplan.

Opgemerkt wordt dat de beschouwde risicobronnen in de huidige situatie tot ongevallen kunnen leiden met grote gevolgen en er sprake kan zijn van een grote maatschappelijke ontwrichting. Door het treffen van de genoemde maatregel bij toekomstige ontwikkelingen zal de zelfredzaamheid en hulpverlening verbeterd worden. Bij grote incidenten op met gevaarlijke stoffen is er een reële kans dat het aantal slachtoffers dusdanig groot wordt dat de hulpverlening hierop niet is ingericht. De kans op een dergelijke ongeval is echter zeer klein, maar nooit uitgesloten. Het voorgaande advies is dan ook opgesteld in een situatie dat een incident zich voordoet. De kans op een ongeval wordt hierin niet meegenomen.

Wij verwachten u met dit advies van dienst te zijn geweest. Heeft u nog vragen dan kunt u contact opnemen met de heer M. Geurts, adviseur Risicobeheersing, telefoonnummer 088-1190580 of via maurice.geurts@vrln.nl.

Met vriendelijke groet,

Namens het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Limburg-Noord,

Manager expertise en specialistische diensten
Roger Knorr